

Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 57 hallituksen esityksen johdosta laeiksi maatilatalouden tuloverolain ja verotuslain 45 §:n muuttamisesta

Eduskunta on 26 päivänä syyskuuta 1985 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 121 laeiksi maatilatalouden tuloverolain ja verotuslain 45 §:n muuttamisesta. Tämän esityksen yhteydessä valiokunta on käsitellyt eduskunnan 17 päivänä kesäkuuta 1983 valmistelevasti käsiteltäväksi lähettämät ed. Pohjalan ym. toivomusaloitteen n:o 337/1983 vp. metsäverotuksen korjaamisesta ja ed. V. Vennamon ym. toivomusaloitteen n:o 441/1983 vp. metsäverotuksen kohtuullistamisesta sekä 20 päivänä maaliskuuta 1984 lähettämän ed. Anttilan ym. toivomusaloitteen n:o 40/1984 vp. eräiden metsänparannustoimenpiteiden saattamisesta vähennyskelpoisiksi verotuksessa.

Metsätalouden puhdas tulo muodostuu metsämaan arvioidusta keskimääräisestä puhtaasta tuotosta sekä hankintatyön arvosta. Nämä tulot arvioidaan verotusta varten nettomääräisinä ottaen huomioon yleisimmät tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä aiheutuneet menot. Metsätalouden puhtaasta tulosta verovelvollisella on oikeus erikseen vähentää suorittamansa metsänhoitomaksu, metsätaloussuunnitelman laatimisesta aiheutuneet menot sekä 30 prosenttia metsäautotien rakentamismenoista kymmenelle vuodelle jakotettuina tasapoistoina.

Puun kasvatuksen kulut otetaan huomioon puhtaan tuoton määrittämisessä keskimääräisinä siten, että verokuutiometrin bruttoarvosta vähennetään metsään kohdistuvat tavalliset hoito- ja hallintokustannukset sekä kohtuulliset arvonnäennykset. Tämän niin sanotun keskimääräisen vähennyksen suuruus vaihtelee alueittain 12—18 prosenttiin verokuutiometrin bruttoarvosta. Keskimääräiseen vähennykseen sisältyvät muun ohella metsän kasvatuslannoitteista ja kunnossapito-ojituksesta aiheutuvat verovelvollisen maksamat menot. Vähennykseen ei sitä vastoin sisälly metsänomistajan oman työn arvoa.

Metsäverojärjestelmällemme on viime aikoina yhä enenevässä määrin asetettu veropoliittisten tavoitteiden ohella entistä voimakkaampia yleisten metsäpoliittisten tavoitteiden saavuttamista edistäviä vaatimuksia. Eräänä tähän suuntaan vaikuttavana keinona on esitetty joidenkin metsätalouden harjoittamisesta aiheutuvien menojen tilakohtaista huomioon ottamista verotuksessa. Hallitus ehdottaa, että metsätalouden tehostamiseksi erikseen vähennettäviä menoja olisivat myös metsän kasvatuslannoitteista ja metsäojituksen kunnostuksesta aiheutuneet menot. Näiden menojen tilakohtaistamisen johdosta on tarkoitus alentaa edellä tarkoitettua keskimääräistä vähennystä yhdellä prosenttiyksiköllä. Nämä vähennykset samoin kuin jo sovellettavat tilakohtaiset vähennykset tehtäisiin metsätalouden puhtaasta tulosta vuosittain siten, että vähennysten määrä on enintään metsän veronalaisen puhtaan tuoton suuruinen. Puhtaan tuoton ylittävä osa menoista siirrettäisiin seuraavina verovuosina tehtäväksi vähennykseksi.

Vähennysmenettelyn yhdenmukaistamiseksi ehdotetaan, että kaikkiin tilakohtaisiin vähennyseriin, siis myös metsänhoitomaksuun, metsäautotien rakentamismenoon ja metsätaloussuunnitelmasta aiheutuneeseen menoon sovellettaisiin samaa vähennysmenettelyä. Metsän kasvatuslannoituksen, metsäojituksen kunnostuksen ja metsäautotien rakentamisen tarkoituksenmukaisuutta ohjaisivat keskusmetsälautakunta ja piirimetsälautakunnat omilla toimialueillaan. Keskusmetsälautakunta tulisi antamaan piirimetsälautakunnille lain toteuttamiseksi tarpeelliset ohjeet ja piirimetsälautakuntien tehtäväksi tulisi muutoinkin lain toteuttamiseksi tarpeellinen ohjaus ja valvonta.

Valtiolla ei olisi ehdotuksen mukaan oikeutta vähentää nyt ehdotettuja metsän kasvatuslannoitteista ja kunnossapito-ojituksesta aiheutuneita menoja, kuten ei myöskään metsätaloussuunni-

telman laatimiskuluja. Lisäksi ehdotetaan, että valtio ei saisi enää vähentää metsäautotien rakentamismenoa tilakohtaisesti.

Toivomusaloitteessa n:o 337/1983 vp. ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyisi kiireellisiin toimenpiteisiin metsäverotuksen korjaamiseksi siten, että sen piiriin otetaan uusia tilakohtaisia vähennyksiä ja että hirvivahinkoalueelle myönnetään määräaikaista verovapauksia.

Toivomusaloitteessa n:o 441/1983 vp. ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyisi kiireellisiin toimenpiteisiin kohtuullisen metsäverotuksen saattamiseksi maasamme nykyaikaisten vaatimusten tasolle.

Toivomusaloitteessa n:o 40/1984 vp. ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus kiirehtisi toimia metsäojituskustannusten, metsän lannoituskustannusten ja metsäteiden rakentamiskustannusten saattamiseksi kokonaisuudessaan vähennyskelpoisiksi tilakohtaisesti.

Helsingissä 25 päivänä lokakuuta 1985

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Salolainen, varapuheenjohtaja Muurman, jäsenet Ajo, Joutsenlahti, Koskeniemi, Linna, Malm, Marti-

Valiokunta on käsitellyt asian ja todennut hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset tarkoituksenmukaisiksi. Hallituksen esityksen perusteluihin yhtyen valiokunta on päättänyt asettaa puoltamaan hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä.

Käsitlemiensä aloitteiden suhteen valiokunta on asettunut kielteiselle kannalle.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset muuttamattomina.

Samalla valiokunta ehdottaa,

että toivomusaloitteet n:o 337/1983 vp., 441/1983 vp. ja 40/1984 vp. hylättäisiin.

kainen, Mäki-Hakola, Pohjala, Poutanen, Ronnell, Rönnholm, Sutinen, Tenhiälä, Tikka, Tuovinen ja Vainio sekä varajäsenet Hietala, Sasi ja Vepsäläinen.

Vastalause

Hallitus esittää tilakohtaisten vähennysten lisäämistä metsäverotuksessa käsittäen metsien kasvatuslannoitteiden hankintamenot sekä metsäojituksen kunnostuksesta aiheutuneet menot.

Hallituksen esitykset, jotka merkitsevät metsäverotuksen tilakohtaisuuden lisäämistä, ovat selvä edistysaskel pyrittäessä tehostamaan puuntuotantoa. Hallituksen esitys ja myös valiokunnan siitä antama mietintö merkitsevät mielestämme turhaa byrokratian lisäämistä, jota kokoomus ei voi hyväksyä. Verovähennyksen edellytykseksi esitetään keskus- tai piirimetsälautakunnan hyväksymää suunnitelmaa ja tämän lisäksi keskus- ja piirimetsälautakunnan on toimitettava veroviranomaisille lausunto menoista ja vähennyskelpoi-

suuden edellytyksistä. Tällainen kaksinkertainen valvonta lisää piirimetsälautakuntien työtä kohtuuttomasti ja sitoo voimavaroja passiiviseen valvontaan samanaikaisesti, kun henkilöstön työpanosta olisi suunnattava ennen muuta metsätalouden suunnitteluun ja neuvontaan. Esitettyjen arvioiden mukaan byrokratian lisätarve on 20—25 työvuotta. Byrokratian avulla on tarkoitus sekä valvoa metsänomistajien toimintaa että puuttua pakottavasti heidän toimintoihinsa mm. hakkuiden suhteen. Kokoomus katsoo, että lannoitteiden hankintamenot voidaan vähentää verotuksessa ilman lakiesityksessä mainittuja edellytyksiä. Kuitti lannoitteiden hankkimisesta on riittävä, jos kyseessä on metsälannoitteiden hankinta. Esi-

tyksen 13 §:n 3 kohdan mukainen menettely vaatisi paljon paikan päällä tapahtuvaa valvontaa, olisi erittäin kankea ja puuttuisi sitä paitsi metsänomistajan mahdollisuuteen tehdä omia päätöksiä puuntuottamisessa.

Sen sijaan kokoomus edellyttää, että metsäojituksen kunnostamisen täytyy tapahtua annettujen ohjeiden ja hyväksytyn suunnitelman mukai-

sesti. Kyseessä on aivan erilaatuinen toimenpide kuin metsälannoitus. Sama koskee mielestämme myös metsäautoteiden rakentamista.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallituksen esitykseen sisältyvä ensimmäinen lakiehdotus hyväksyttäisiin seuraavan sisältöisenä:

Laki

maatilatalouden tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 15 päivänä joulukuuta 1967 annetun maatilatalouden tuloverolain (543/67) 13 ja 19 § sekä 20 §:n 3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 13 § ja 20 §:n 3 momentti 24 päivänä marraskuuta 1983 annetussa laissa (861/83), näin kuuluviksi:

13 §

Verovelvollisella on oikeus metsätalouden puhtaasta tulosta erikseen vähentää seuraavat suoritamansa menot jäljempänä mainituin edellytyksin:

(1—2 kohta kuten valiokunnan mietinnössä)

3) (*poist.*) metsään (*poist.*) levitettyjen ravinteiden ja maanparannusaineiden hankintamenot (*metsän kasvatuslannoite*);

(4—5 kohta kuten valiokunnan mietinnössä)

(2 mom. kuten valiokunnan mietinnössä)

Metsätaloussuunnitelmasta suunnitelman laati-
jalle maksetun korvauksen vähennyskelpoisuuden edellytyksenä on, että suunnitelma on laadittu keskusmetsälautakunnan antamien ohjeiden mukaisesti ja että piirimetsälautakunta on sen hyväksynyt (*poist.*) Metsäojituksen kunnostuksesta aiheutuneiden menojen vähennyskelpoisuuden edellytyksenä on, että (*poist.*) metsäojituksen kunnostusta voidaan pitää tarkoituksenmukaisena ottaen huomioon kasvupaikka, puuston metsänhoidollinen tila ja ympäristövaikutukset ja että toimenpide on toteutettu keskusmetsälautakunnan antamien ohjeiden ja keskus- tai piiri-

metsälautakunnan ennen työhön ryhtymistä hyväksymän suunnitelman mukaisesti. Metsäautotien rakentamisesta aiheutuneiden menojen vähennyskelpoisuuden edellytyksenä on, että toimenpide on toteutettu keskusmetsälautakunnan antamien ohjeiden ja keskus- tai piirimetsälautakunnan ennen työhön ryhtymistä hyväksymän suunnitelman mukaisesti.

(4—5 mom. kuten valiokunnan mietinnössä)

19 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä)

20 §

Keskusmetsälautakunnan tai piirimetsälautakunnan on toimitettava verovelvolliselle ja veroviranomaisille lausunto 13 §:n 1 momentin 2 ja 4—5 kohdassa tarkoitettujen menojen määristä ja niiden vähennyskelpoisuuden edellytyksistä.

Voimaantulo- ja soveltamissäännös
(Kuten valiokunnan mietinnössä)

Helsingissä 25 päivänä lokakuuta 1985

Kimmo Sasi
Pentti Mäki-Hakola

Toivo T. Pohjala
Pertti Salolainen

